1. Før en tjenestemand anlægger sag mod den institution, han er ansat i, skal der i almindelighed være indgivet en administrativ klage, som er blevet udtrykkeligt eller stiltiende afvist. En sag, der anlægges, før den administrative procedure er afsluttet, må afvises i henhold til vedtægtens artikel 91, stk. 2, som værende anlagt for tidligt.

2. En fagforening kan ikke anlægge sag på grundlag af vedtægtens artikel 91, da den i denne bestemmelse fastsatte søgsmålsadgang kun omfatter tjenestemændene og de øvrige ansatte, men ikke fagforeningerne.

3. En sag anlagt mod en institution af en fagforening i medfør af EØF-Traktatens artikel 173, stk. 2, hvis genstand er en tvist på det tjenestemandsretlige område, er ikke omfattet af den kompetence, der er tillagt Retten i Første Instans ved artikel 3 i Rådets afgørelse af 24. oktober 1988. Retten skal henvise sådanne sager til Domstolen.

# RETTENS KENDELSE (Fjerde Afdeling)
4. december 1991 *

I sag T-78/91,

**Andrew Macrae Moat**, tjenestemand ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, med bopæl i Bruxelles, ved advokat Eric Moons, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Lucy Dupong, 14 A, rue des Bains,

og

**Association of Independent Officials for the Defence of the European civil service / Association des fonctionnaires indépendants pour la défense de la fonction publique**

* Processprog: engelsk.

européenne (TAO / AFI), med hjemsted i Bruxelles, ved advokat Eric Moons, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Lucy Dupong, 14 A, rue des Bains,

sagsøgere,

mod

**Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber,**

sagsøgt,

hvorunder der er nedlagt påstand, for det første om annullation af den af Kommissionen den 18. oktober 1991 afholdte afstemning, ved hvilken Kommissionen bad personalet om at udtale sig om det kompromis, som Coreper og personalerepræsentanterne havde indgået vedrørende metoden for tilpasning af lønnen for tjenestemænd og øvrige ansatte ved De Europæiske Fællesskaber, for det andet om, at TAO / AFI kendes berettiget til at fortsætte forhandlingerne, og for det tredje om, at Kommissionen pålægges at betale en eksemplarisk erstatning,
har

RETTEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, R. García-Valdecasas, og dommerne D. A. O. Edward og C. P. Briët,

justitssekretær: H. Jung,

afsagt følgende

## Kendelse

1 Ved stævning registreret på Rettens Justitskontor den 30. oktober 1991 har Andrew Macrae Moat, der er tjenestemand ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, og Association des fonctionnaires indépendants pour la défense de la fonction publique européenne (TAO / AFI) — for Moat's vedkommende med henvisning til artikel 90 og 91 i vedtægten for tjenestemænd ved De Europæiske Fællesskaber (herefter benævnt »vedtægten«) og for TAO / AFI's vedkommende med henvisning til EØF-Traktatens artikel 173 — anlagt sag med påstand, for det første om annullation af den af Kommissionen den 18. oktober 1991 afholdte afstemning, hvorunder personalet blev bedt om at udtale sig om et kompromis, der var indgået mellem De Faste Repræsentanters Komité i Rådet (herefter benævnt »Coreper«) og personalerepræsentanterne vedrørende metoden for tilpasning af tjenestemændenes løn, for det andet, om dom for, at TAO / AFI samt andre fagforeninger og faglige sammenslutninger har ret til at fortsætte forhandlingerne efter reglerne i Rådets afgørelse om en samordningsprocedure, vedtaget af Rådet under dets 713. møde den 22. og 23. juni 1981 (herefter benævnt »afgørelsen af 22./23. juni 1981«), og, for det tredje, om at det pålægges Kommissionen til TAO / AFI at betale en eksemplarisk erstatning stor 1 000 000 BFR.

2 Sagens faktiske omstændigheder kan på grundlag af fremstillingen heraf i stævningen sammenfattes således. Siden maj måned 1991 var der af de fagforeninger og faglige sammenslutninger, der har medlemmer blandt Kommissionens personale, blevet ført forhandlinger om tilpasning af lønnen for Fællesskabernes tjenestemænd og øvrige ansatte; forhandlingerne fandt sted efter reglerne i afgørelsen af 22./23. juni 1981, som indførte en samordningsprocedure mellem Rådet på den ene side og personalet — repræsenteret af fagforeningerne og de faglige sammenslutninger — på den anden side som den fremgangsmåde, der skulle anvendes i tilfælde af uenighed vedrørende forslag om ændring af vedtægten eller om gennemførelse af dennes bestemmelser. Disse forhandlinger var endnu ikke nået frem til det niveau, der omtales i punkt II og III i afgørelsen af 22./23. juni 1981, og på hvilket der føres drøftelser med Rådets medlemmer og påbegyndes en mæglingsprocedure, da Kommissionens generalsekretær Williamson og generaldirektøren for personale og administration De Koster ved en meddelelse af 15. oktober 1991 bekendtgjorde, at der den 18. oktober 1991 ville blive afholdt en hemmelig afstemning, hvorunder tjenestemændene og de øvrige ansatte, der var omfattet af vedtægten, skulle udtale

sig om det kompromis, som var blevet fremlagt af Coreper's formand vedrørende metoden for tilpasning af lønnen. Ved en anden skrivelse af 15. oktober 1991, underskrevet af et medlem af Kommissionen, Cardoso e Cunha, meddelte Kommissionen personalet, at forhandlingerne efter Kommissionens opfattelse burde indstilles; samtidig anmodede man personalet om at godkende det foreslåede kompromis. Den 17. oktober 1991 indbragte Moat i sin egenskab af formand for TAO / AFI's Bruxelles-afdeling en klage i henhold til vedtægtens artikel 90, stk. 2, hvori han krævede de to ovennævnte meddelelser af 15. oktober 1991 tilbagekaldt. Afstemningen fandt sted den 18. oktober 1991. Sagsøgerne gør gældende, at afstemningen er behæftet med uregelmæssigheder, såvel under forberedelsen som ved gennemførelsen, og at den var i strid med vedtægtens artikel 24a, der sikrer foreningsfriheden.

3 For det første bemærkes, for så vidt sagen er anlagt af Moat, at det er en ufravigelig betingelse for, at en tjenestemand i medfør af EØF-Traktatens artikel 179 kan anlægge sag mod den institution, han er ansat i, at der først er indgivet en administrativ klage, som er blevet udtrykkeligt eller stiltiende afvist. Såfremt der anlægges sag, før den administrative procedure er afsluttet, må sagen derfor afvises i henhold til vedtægtens artikel 91, stk. 2, som værende anlagt for tidligt (jf. f.eks. Domstolens kendelse af 23.9.1986, sag 130/86, Du Besset mod Rådet, Sml. s. 2619, på s. 2621; Domstolens dom af 7.10.1987, sag 401/85, Schina mod Kommissionen, Sml. s. 3911, på s. 3929; Rettens dom af 20.6.1990, forenede sager T-47/89 og T-82/89, Marcato mod Kommissionen, Sml. II, s. 231, på s. 241).

4 I denne sag indgav Moat som formand for TAO / AFI's Bruxelles-afdeling en klage den 17. oktober 1991. Herefter anlagde han sag uden at vente på, at klagen var blevet udtrykkeligt afvist af Kommissionen, eller at den frist på fire måneder, der er fastsat i vedtægtens artikel 90, stk. 2, var udløbet, hvorefter klagen betragtes som afvist. Herefter, og uden at der skal tages stilling til, om de øvrige betingelser for at anlægge sag ifølge vedtægtens artikel 91, stk. 2, er opfyldt, må det fastslås, at den af Moat anlagte sag åbenbart må afvises.

5 Såfremt det er åbenbart, at en sag må afvises, kan Retten ifølge artikel 111 i Rettens procesreglement uden at fortsætte sagens behandling træffe afgørelse ved begrundet kendelse. Da sagen, for så vidt som den er anlagt af Moat, åbenbart må afvises, vil den i medfør af den nævnte artikel være at afvise, uden at det er nødvendigt forinden at forkynde stævningen for Kommissionen.

6 For det andet bemærkes for så vidt sagen er anlagt af TAO / AFI, at Retten, jf. artikel 3, stk. 1, litra a), i Rådets afgørelse af 24. oktober 1988 om oprettelse af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans, i første instans udøver de beføjelser, der er tillagt Domstolen i tvister mellem Fællesskaberne og disses ansatte som omhandlet i EØF-Traktatens artikel 179. I sager, der indbringes mod en af Fællesskabernes institutioner af fysiske eller juridiske personer i medfør af EØF-Traktatens artikel 173, stk. 2, er Retten, jf. artikel 3, stk. 1, litra c), kun kompetent, når sagen vedrører gennemførelsen af de for virksomhederne gældende konkurrenceregler.

7 Som TAO / AFI selv har anført i stævningen, er sagen anlagt på grundlag af Traktatens artikel 173. Den kunne i øvrigt ikke efter gældende ret have været anlagt i medfør af vedtægtens artikel 91, da den i artikel 91 fastsatte søgsmålsadgang ifølge Domstolens faste praksis kun omfatter tjenestemændene og de øvrige ansatte, men ikke fagforeningerne (jf. dom af 8.10.1974, sag 175/73, Union syndicale m.fl. mod Rådet, Sml. s. 917, på s. 926, og sag 18/74, Syndicat général du personnel mod Kommissionen, Sml. s. 933, på s. 945, samt dom af 11.5.1989, forenede sager 193/87 og 194/87, Maurissen og Union syndicale mod Revisionsretten, Sml. s. 1045, på s. 1075). En sag anlagt af en fagforening mod en institution i medfør af Traktatens artikel 173, stk. 2, hvis genstand er en tvist på det tjenestemandsretlige område, er ikke omfattet af artikel 3 i Rådets afgørelse af 24. oktober 1988. Det er således åbenbart, at Retten ikke har kompetence til at behandle en sådan sag, heller ikke, for så vidt som TAO / AFI med de øvrige påstande i sagen tager sigte på, som virkning af annullationen af de anfægtede retsakter, at opnå dom dels for sin ret til at fortsætte forhandlingerne, dels for, at Kommissionen er pligtig at betale eksemplarisk skadeserstatning.

8 Finder Retten, at den ikke er kompetent til at påkende en sag, der er omfattet af Domstolens kompetence, henviser den sagen til Domstolen, jf. artikel 47, stk. 2, i statutten for EØF-Domstolen. I henhold til artikel 112 i Rettens procesreglement sker henvisningen af en sag til Domstolen i tilfælde, hvor Retten åbenbart savner kompetence, uden at sagens behandling fortsættes og ved begrundet kendelse. Herefter vil den af TAO / AFI anlagte sag være at henvise til Domstolen, uden at det er nødvendigt forinden at forkynde stævningen for Kommissionen.

**Sagens omkostninger**

9 Det påhviler Retten at træffe afgørelse om sagens omkostninger i det omfang, hvori sagen afvises ved denne kendelse. Da kendelse er afsagt før forkyndelsen af stævningen for sagsøgte, er det tilstrækkeligt at bestemme, jf. artikel 87, stk. 2, i Rettens procesreglement, at Moat skal bære sine egne omkostninger. Det tilkommer Domstolen at træffe afgørelse om sagens omkostninger, i det omfang, hvori den er anlagt af TAO / AFI.

Af disse grunde

bestemmer

RETTEN (Fjerde Afdeling)

**1) Sagen afvises, for så vidt den er anlagt af Moat.**

**2) I det omfang, hvori sagen er anlagt af TAO / AFI, henvises den til Domstolen.**

3) **Moat bærer sine egne omkostninger.**

4) **For så vidt angår TAO / AFI's sagsanlæg udsættes afgørelsen om sagens omkostninger.**

Således bestemt i Luxembourg den 4. december 1991.

H. Jung
Justitssekretær

R. García-Valdecasas
Afdelingsformand